

17.06.2011.

Бр.7/2011. Ниш

Садржај

Тема и аутор	страна
“Тов бројлера” Петровић Јелица	1-3
“Биоинтегрална заштита поврћа” Војиновић Љиљана	4-5
“Пострна сетва кукуруза” Денић Златко	46

ПОЉОПРИВРЕДНА СТРУЧНА СЛУЖБА НИШ д.о.о. НИШ

Ниш, Лесковачка 4, П.фах: 230; Тел.фахс: 018/264-932, Директор 018/265-732

E-mail: agrorazv@eunet.rs

ТОВ БРОЈЛЕРА

Приредила: Петровић Јелица, дипл.инж.сточарства

1. Температура

- Пилићи се изводе без способности да регулишу телесну температуру
- У објекту 28⁰С
- Испод ивице грејача 34⁰С

Оптималне норме за подмладак

Старост, недеља	Врста живине			
	Пилићи	Ђурићи	Гушчићи	Пачићи
1	32-35	35-38	28-30	33-36
2	30	32-35	24-28	30-33
3	26-28	29-32	20-24	26-30
4	24-26	26-28	18-22	20-26
5	20-22	23-25	14-22	18-20
6	18-20	20-22	14-22	15-22
6-18	16-22	16-22	14-22	15-22

Услови смештаја

- Температура
- Влажност
- Светлост
- Густина насељавања
- Простирка
- Храњење и напајање

Припрема објекта и опреме за насељавање

- Чиста
- Дезинфикована
- Под, бетонски
- Простирка дубока 5цм
- Дан пре уселења загрејати просторију 28⁰С (температура испод грејача 34⁰С)

2. Релативна влажност ваздуха

- За све врсте подмлатка живине од 60 – 75 %
- Испод 40 % и изнад 85 % има значајан негативни утицај
- У пракси иде од 50 – 80 %

Вентилација и релативна влажност ваздуха

- Живина има интензивни метаболизам, са порастом подмлатка повећава се и количина штетних материја (CO_2 , NH_3 и водене паре)
- **Висока влажност и ниска температура** – паперје одн. перје постаје влажно, ослобађа се већа количина топлоте и долази до прехладе
- **Висока влажностга и висока температура** – спречава се нормално ослобађање топлоте долази до запаре, то је идеална средина за развој микроорганизама, који утичу на труљене простирке и ослобађање штетних гасова
- **Висока температура и ниска влажност** – лоше оперјавање и стварање прашине у објекту

Вентилација

- Кокошка на 1кг телесне масе у току 1х утроши у просеку око 739 cm^3 O_2 , а излучи око 714 cm^3 CO_2 или
- Код подмлатка потребно свеж ваздух **3–5 m^3** ваздуха на час по 1кг телесне масе или
- за 1кг конзумиране хране потребно обезбедити 85 m^3 ваздуха на час
- Струјање ваздуха од 0,1–0,2–0,3м/сек.
- Промаја и мртвих углова не сме да буде

3. Светлост

Светлост као фактор стимулације развоја подмлатка и његових репродуктивних функција делује кроз три основна вида:

- дужина трајања светлосног дана
- интензитет светла
- боја светла

Програм осветљавања:

- **23h светла 1h мрак или 3h светла 1h мрак**

Интензитет светла при поду:

- од 1-3нед. 4 lux., после 3нед. 0,5lux.

Црвена боја делује умирујуће на живину, може да помогне код канибализма

Сијалица на висини од 2м

4. Густина насељавања

Густина насељености зависи од:

- система држања
- расе од. хибрида
- узраста,почетак тога **40/ m^2** , крај тога **12/ m^2**
- вентилација, природна **40-12/ m^2** вештачка **50-16/ m^2**
- или **30кг/ m^2**

Пренасељеност доводи до:

- неуједначен развој
- слабији пораст
- слабија отпорност на болести

5. Простирка

Подни систем држања подразумева употребу простирке која се поставља на почетку тога и остаје до краја

Задатак простирке је да:

- упија влагу из фецеса,
- обезбеђује топлотну изолацију пода,
- штити живину од расхлађивања и нагњечења ногу и груди

Материјал за простирку треба да буде:

- термоизолациони, хигроскопан, сув ал да не ствара прашину, да нема гљивице и плесни и да је јефтин.
- Најбоља је **дрвена шушка меког дрвета**, пиљевина меког дрвета, пшенична, јечмена и овсена слама.
- Дубина простирке за тов је **5цм лети, 8цм зими**
- За 1м² потребно је 3-5кг дрвене шушке или 2,5-4кг сецкане сламе
- Простирка помешана са изметом је врло квалитетно **органско ђубриво**.

6. Храњење и напајање

Добар систем за храњење сматра се онај где:

- приступ живине хранилицима максималан
- допремање хране у хранилице истовремено и брзо
- хранилице које се лако подешавају на висину
- -ранилице које спречавају растур хране
- солидно грађен да подноси прање и дезинфекцију

Ручно и аутоматско храњење (систем за исхрану путем цеви и подни конвејер)

- хранилице,пластичне тацне, од 1-14дана живота,
- хранилице су округле капацитета 4кг, за 30 пилића и 10кг за 50 пилића
- руб дна хранилице је увек у висини леђа пилета
 - Појилице за мале пилиће, стаклене или пластичне, капацитета 5-10л
 - Појилице, аутомацке велике пластићне, 100 пилића около и
 - проточне у облику жљеба и са капаљкама – нипл, 8јединки /1капаљку

БИОИНТЕГРАЛНА ЗАШТИТА ПОВРЋА

Приредила: Војиновић Љиљана, дипл.инж.заштите биља

Биоинтегрална заштита представља производни систем заснован на праћењу добре пољопривредне праксе у производњи која је еколошки исправна и економски профитабилна. Садржи све елементе конвенционалне биљне производње, али хемијска заштита се препоручује када су исцрпљене све друге мере у борби против биљних болести, штеточина и корова.

Биоинтегрална заштита почиње од избора парцеле, биљне врсте, поштовања плодореда, познавања агроколошких и педолошких карактеристика подручја, сетве здравог квалитетног и декларисаног семена, стварања услова, и остварења склопа са оптималним бројем биљака, гајења отпорних сорти на штетне организме, мерама неге, исхране и заштите гајене биљке. Посебно место у биоинтегралној заштити заузима извештајно-прогнозна служба.

Додатне мере биоинтегралне заштите подразумевају узорковање и анализу земљишта, мере сузбијања које треба извести на нивоу прага штетности, правовременој примени и вођењу рачуна о могућој појави резистенције на примењиване пестициде, поступање приликом бербе и складиштења готовог производа.

Биоинтегрална заштита у поврћу је изузетно значајна и за поврће које се користи како у свежем тако и у конзервисаном стању.

Пре почетка производног циклуса поврћа необходимо је извршити комплетну анализу земљишта. На бази тога дају се препоруке у минералним материјама, микроелементима, присуству нематода, земљишних штеточина и др.

Поштовање плодореда је од изузетног значаја у заштити повртарских култура. Услед честог враћања неког усева на исто поље, земљиште се обогаћује специфичним организмима од којих су многи патогени и изазивају такозване „плодоредне болести„. Плодоред је изузетно значајна мера у биоинтегралној заштити поврћа, како у сузбијању болести тако и у циљу сузбијања штеточина и корова.

Избор сорти и хибрида отпорних на паразите и штеточине изузетно је важно у интегралној заштити биља. То је најјефтинији метод сузбијања, без штетних последица по животну средину. Избегавати осетљиве сорте и хибриде а предност давати отпорним сортама према одређеним паразитима.

Земљиште за гајење поврћа треба бити претходно добро обрађено. Ефекат је већи ако је чешћа обрада, благовремена и дубља. Добром обрадом истовремено се уништавају и штеточине и корови. Изостављањем обраде са превртањем пластике доводи до јачег напада биљних болести јер остаци биљака остају на површини земљишта. У овим случајевима долази до појаве вишегодишњих ризомских корова који касније представљају озбиљан проблем у заштити поврћа.

Минерална исхрана мора бити правилно избалансирана. Са већим количинама азота долази до појаве бројних штеточина, смањеном отпорношћу биљака, интензивирање корова и др. Правилна исхрана утиче на повећање отпорности, брзу регенерацију оштећених делова и убрзавање раста. Када говоримо о сетви обавезно се придржавати оптималних рокова сетве, дубине сетве и густине.

Пре сетве или расађивања обавезно унети земљишне инсектициде јер каснија корекција је много тежа.

У сузбијању коровске флоре може се употребити неки од тоталних хербицида. Уништавањем коровске флоре уништава се и станиште бројних инсеката а самим тим и евентуалне штете и губици на биљкама.

После бербе, вађења и убирања плодова обавезно уклонити и биљне остатке. Ова мера је изузетно битна у биоинтегралној заштити поврћа.

Осим агротехничких мера у интегралној повртарској производњи значајне су и биолошке мере борбе, извештајно прогнозна служба, где уместо тоталне заштите прибегавамо интегралној заштити поврћа која значајно може смањити употребу пестицида а самим тим и значајно појефтитнити производњу.

Производња поврћа у интегралном систему гајења, одликује се посебним квалитетом. Интегралом заштитом и смањеном употребом пестицида не губимо на квалитету и квантитету плодова а добијамо на здравственој исправности. Истовремено смањујемо загађивање животне средине и повећавамо стабилност екосистема.

Развој интегралне производње у поврћу је од посебног значаја у производњи хране која се користи у свежем стању.

Интегрална биљна производња садржи све елементе конвенционалне производње, али хемијске мере заштите се препоручују када су исцрпљене друге мере у борби против биљних болести, штеточина и корова.

ПОСТРНА СЕТВА КУКУРУЗА

Приредио: Денић Златко, дипл.инж.ратарства

На подручју Нишавског округа постоји интересовање за сетву кукуруза за зрно као и за силажу, као пострног (другог) усева. На заинтересованост за сетву кукуруза као другог усева, вероватно је утицала цена на тржишту. У агроеколошким условима Нишавског округа уз примену савремених технолошких поступака постоји велика и неискоришћена могућност сетве кукуруза у пострној сетви. На површинама под луцерком где је дошло до проређивања због старости, после првог откоса или на површинама где смо имали озими сточни грашак и гахорицу можемо обавити пострну сетву кукуруза. Пострну сетву заснивати најпре на површинама где имамо услове за наводњавање. Одмах после кошења уклонити биљну масу и урадити основну обраду земљишта на 15cm. Припремити земљиште и одмах засејати кукуруз. Ђубрење обавити минералним ђубривима у мањим количинама у односу на нормалну производњу, зато што имамо остале хранљиве материје од предходне културе које нису искоришћене. Комплексно НПК ђубрива заорати (200-250 кг/ха), а у предсетвној припреми унети око 30кг/ха чистог азота (КАН 100кг/ха). Пољопривредни произвођачи који могу употребити течни стајњак да то ураде. Течни стајњак има двоструко дејство, поред хранљивих материја, разређени стајњак повећава влажност земљишта.

Избор хибрида кукуруза

Према дужини вегетације препоручује се избор хибрида кукуруза који до сетве (пшенице, јечма, ражи и тритикала) могу сазрети до пуне технолошке зрелости.

За сетву од 1. јуна до 10. јула могу се сејати хибриди ФАО 300, 200 и 100 и то: **НС-300, НС-3014, ЗП-341, ЗП-360, ЗП-196, ЗП-209, ЗП-260.**

За производњу биљне масе за силажу до 10. јула могу се сејати хибриди из групе ФАО 200 и 300 као што су **НС-300, НС-3014, ЗП-360, ЗП-341.**

ЗП – 360 – Средње рани хибрид изузетно стабилан и толерантан на сушу. Брзо отпушта влагу из зрна и задржава зелено стабло и лист. Отпоран на све важније болести и штеточине. Оптималан склоп биљака до 60.000 биљака/ха.

ЗП-341 – Средње рани хибрид, висина биљке 210cm. Отпоран на све важније болести и штеточине, дужина клипа до 20cm са 16 редова зрна у клипу. Погодан за гајење изнад 500m.н.в. Оптималан склоп за сетву до 60.000 биљака/ха.

НС-300 - Толерантан према суши и главним проузроковачима болести. Вема родан рани хибрид. Дужина вегетације до 115 дана. Биљка је висине 260cm. зелена све до пуне зрелости. Погодан за сетву на равничарским и брдовитим теренима до 500m.н.в. Оптималан склоп за сетву 60.000 биљака/ха.

НС-3014- Дobar род у мање повољним условима гајења, отпоран према полагању и толерантан према суши. Стабло је натпросечне висине, чврсто и еластично. Листови задржавају зелену боју и у време пуне зрелости зрна. Клип благо конусан, просечне дужине 25cm. Са 14 редова зрна. Погодан за сетву у равничарским и брдовитим теренима. Оптималан склоп је 60.000 биљака/ха.

